

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 6.
Kesäkuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 8154.

28:s vuosik. 1923.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Mikkeli.

Suomen kahdeksas yleinen kuuromykkäin kokous on päätetty pidettäväksi Saimaan rannalla Mikkelissä. Ensi kerran tällainen kokous nyt pidetään Savossa. Kaikki edelliset kokouk-

Mikkelin seutu on muutoin tunnettu hyvin vanhoilta ajoilta asuttuna sivistysseutuna. Noin v. 1000 jälkeen Kristuksen syntymän asuivat Mikkelin seuduilla *lappalaisperheet* porokarjo-

Mikkeli.

set on pidetty Länsi-Suomessa. Nyt on tultu itään päin. Mikkelin nimi on kyllä tuttu Suomen kuuromykille. Onhan siellä ollut jo 30 vuotta olemassa kuuromykkäin koulukin. Ja Mikkelissä tämä Kuuromykkäin Lehtikin on syntynyt. Siellä se ensin ilmestyi v. 1896 ja siellä se pysyi 11 vuotta, kunnes se v. 1907 muutti Helsinkiin. Voimme siis sanoa, että paljon hyvää ja paljon valistusta on juuri Mikkelistä tullut Suomen kuuromykkäin maailmaan. Kiitollisin mielin saapuvat varmaan monet kuuromykät Suomen eri puolilta Mikkeliiin viettämään yhteistä kesäjuhlaansa juhannuspäivinä.

neen, kierrellen paikasta toiseen, metsästäen, kalastaen. Sitten muutti sinne idästäpäin *karjalaisia* veneellä soutaen pitkin Saimaan vesiä. He soivat lappalaisten kanssa ja pakottivat heidät siirtymään kauemmas pohjoiseen päin. Karjalaiset rakensivat mökkinsä, *pirttinsä*, näille seuduille. Rupesivat kaatamaan ja polttamaan kaskea sekä kylvämään siemenensä siihen. Ja niin alkoi maanviljelys näillä ennen asumattomilla rannoilla. —

Jonkun ajan kuluttua alkoi toisiakin uutisasukkaita muuttaa nykyisen Mikkelin seuduille. *Hämäläisiä* tuli lännestä päin Päijänteen ja

Mikkeli.

Puulaveden vesistöjä pitkin. Syntyi riitaa ja sotaa karjalaisten ja hämäläisten kesken. Riideltiin kalavesistä, metsästysmaista, asumaisijoista. Mutta vähitellen sovittiin ja rauhoituttiin. Karjalaisista ja hämäläisistä muodostui vuosien kuluessa oma, erikoinen heimo, *savolaiset*, jotka jäivät asumaan Saimaan rannoille ja levisivät sieltä laajalti ympäristöön. Näin syntyi *Savonmaa* ja sen kansa.

Noin v. 1300 saapui ensimmäisiä lähetyssaarnaajia Hämeestä päin Mikkeliin. Ne saarnasivat evankeliumia Kristuksesta savolaisille. He pysyttivät ensi kerran korkean *ristin* Mikkeliin *Ristinmäelle*, missä kaupungin kirkko nyt on, Kuuromykkäin koulun vieressä. Uusi usko tuli silloin Savoan. Mikkeliin rakennettiin kirkko, josta vielä nytkin on n.s. »kivisakasti» kaupungin laidassa muistuttamassa. Seurakunnan nimi oli silloin alussa *Savilahden* pitäjä ja sen suojelepyhäksi määrättiin enkeli *Mikael* (= Mikkeli). Savilahden kirkko mainitaan vanhoissa asiakirjoissa jo v. 1329.

Savonmaa yhdistettiin Ruotsiin v. 1323, jolloin laillinen järjestys rupesi tulemaan näille seuduille. Mikkelistä levisi valistus ympäristöön. Vähitellen rakennettiin kirkkoja ja rukoushuoneita lähiseuduille: Juvalle, Haukivuorelle, Hirvensalmelle, Ristiinaan, Kangasniemelle y.m. Mikkelin papit matkustivat joskus saarnaamaan noihin paikkoihin. Mutta jo seuraavilla vuosikymmenillä tulivat ne itsenäisiksi seurakunniksi ja saivat omat pappinsa (esim. Juva v. 1442, Sämsä minki v. 1477, Rantasalmi v. 1554, Kuopio v. 1552, Pieksämäki v. 1573). Savilahden pitäjän nimi muutettiin *Mikkeli*ksi 1600-luvulla ja sen ympäristöä ruvettiin sanomaan *Suur-Savoksi*. Näin on siis Mikkeli ikivanha asutuspaikka, josta kristillinen usko, säännölliset olot ja laillinen yhteiskuntajärjestys on levinnyt yli Savonmaan.

Mikkelin kirkko.

Suur-Savon ikivanha syntymäpaikka Mikkelin kirkonkylä korotettiin *kaupungiksi* v. 1838, keisari Nikolai I aikana. Asukkaita siinä aluksi oli vain muutamia satoja. Nykyään on niitä liki 5 tuhatta. Kaupunki on nykyään säännöllisesti ja sievästi rakennettu Saimaan lahden rannalle ja on se Mikkelin läänin pääkaupunki, jossa läänin *maaherra* asuu ja jossa on lääninhallitus y.m. virastoja.

Mikkelissä on useita kouluja: m.m. *lyseo* (perustettu v. 1872), *tyttökoulu* (1879), *kansakoulu* (1872), *yhteiskoulu* (1905), *kuuromykkäinkoulu* (1893). Kaikilla näillä kouluilla on omat kauniit rakennuksensa. Muita suurempia rakennuksia on *kirkko* (v. 1897), jonka juurella on sankarihautauspaikka, *Naisvuoren näkötorni*, *maaherran asunto*, *kaupungintalo*, *palokunnantalo*, *sairashuone*, »*Kivisakasti*» j.n.e. Rautatie Kouvolasta Mikkeliin valmistui syksyllä v. 1889. Kaupungin keskellä kohoavalta *Naisvuorelta* ja sen näkötorresta on vaihteleva ja kaunis näköala yli kaupungin ja lähiseutujen. Sieltä näkee Saimaan siintävät lahdet, seudun hyvin viljeltyt vainiot ja komeat metsät. Tuossa näkyy maaseurakunnan suuri, vanha puukirkko, tuolla kauniin Kaihonharjun takana maaseurakunnan suuri pappila. Tuolla sotaväen kasarnit, sekä maantiet, jotka vievät rikkaisiin lähipitäjiin Juvalle, Ristiinaan, Kangasniemelle j.n.e.

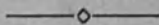
Kun nyt Suomen kuuromykkät saapuvat juhliin maan Suur-Savon pääkaupunkiin niin varmaan he hyvin siellä viihtyvät ja vievät mennessään kotiinsa kauniit muistot. Mikkeli on vierasvarainen kaupunki. Se on tottunut pitämään suuria juhlia ja kokouksia tuhansine osanottajineen. Viime kesänä esim. vietti Suomen herännyskunta siellä suuria *herännysjuhlia* ja Suomen kristillinen ylioppilassliitto kesäkokouksensa. Tänä ke-

Naisvuoren näkötorni.

sänä, viikko ennen kuuromykkäinkokousta vietetään Mikkelissä suuret *laulu- ja soittojuhlat*, joihin on ilmoittautunut 3 tuhatta laulajaa ja soittajaa sekä muuta kansaa yli 10 tuhatta! Kyllä Mikkelissä silloin laulua ja soittoa on.

Mutta me, kuuromykät, lupaamme olla kokouksessamme hiljaa, laulamatta ja soittamatta. Tervetuloa Mikkeliin!

Tietoja Mikkelin kuuromykkäinkoulusta

Kuuromykkäinkoulut yleensä ovat aina olleet niinkuin *koteja* kuuromykille. Vielä vanhempinakin, kun he jo ovat olleet poissa koulusta monta vuotta, tulevat kuuromykät usein kouluihinsa kuin lapset vanhempainsa kotiin. Kouluissa heitä ymmärretään ja rakastetaan. Siellä tapaavat he uskolliset ystävänsä, entiset opettajat, jotka aina osanotolla seuraavat entisten oppilaittensa elämää kaukana maailmalla. Koulut ovat siis mieluisia kokouspaikkoja vanhemmille kuuromykille. On luonnollista, että yleiset k.m:n kokouksetkin voivat onnistua parhaiten sellaisilla paikkakunnilla, missä on olemassa k.m. koulu opettajistoineen. Sillä siellä voidaan parhaiten vastaanottaa satoja kuuromykkiä yhtäaikaan, hankkia heille asunnot, yösiijat, järjestää kokouksen ohjelmat j.n.e.

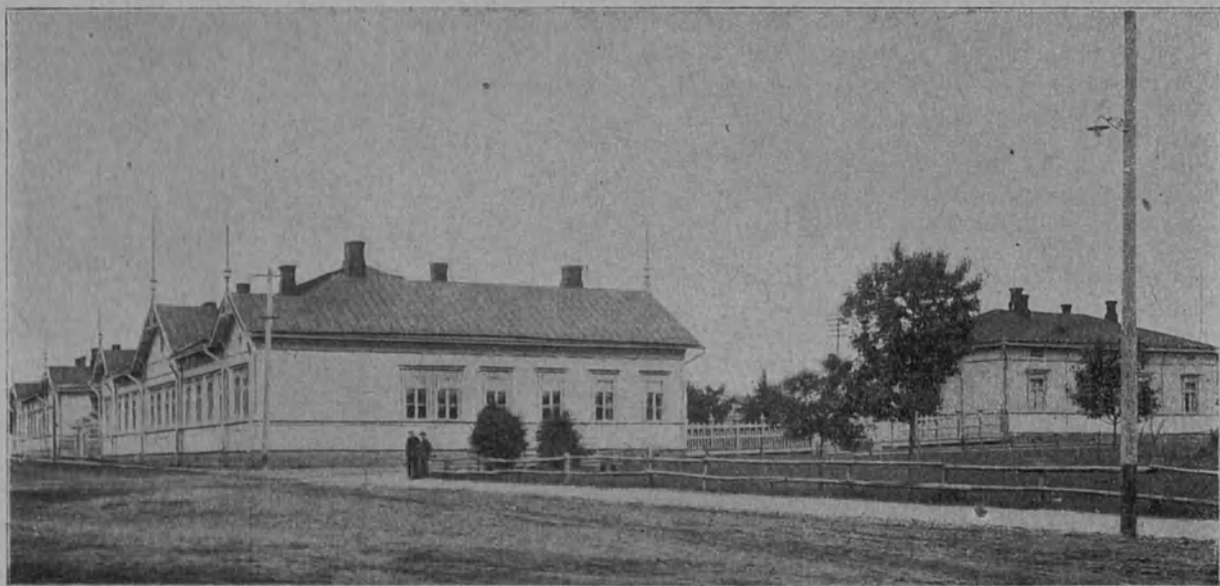
Mikkelin k.m. koulu, sen johtaja ja opettajat, ovat myös aina olleet erittäin ystävälliset ja vieraanvaraiset kuuromykille. Sen voivat todistaa kaikki sen oppilaat, entiset ja nykyiset, jotka esim. ovat nähneet oppilasten H.-ehtoolliselle

laskemistilaisuudet aina v:sta 1900 alkain. Silloin ensimmäinen oppilasparvi lopetti koulunsa ja pääsi H. ehtoolliselle. Monet kymmenet entiset oppilaat ja vanhemmat k.m:t ovat kerääntyneet aina vuosi vuodelta noihin tilaisuuksiin. Silloin on ollut aina kaunis juhla heillä. Ja koulun opettajat ovat kohdelleet heitä rakkaudella, sekä antaneet hyviä neuvoja ja uusia opetuksia heille.

Mikkelin k.m. koulu täyttää ensi syysk. 1 p. 30 vuotta. Esitämme tässä lyhyesti muutamia piirteitä koulun toiminta-ajalta johtaja Savolaisen kertomuksen mukaan K.m. Joululehdessä v. 1913.

Mikkelin Kuuromykkäinkoulu, joka alkoi toimintansa ensimmäisenä päivänä syyskuuta v. 1893, perustettiin sellaisia kuuromykkiä varten, joita ei voitu menestyksellä opettaa kuuromykkäinpuhekouluissa. Silloin oli maassamme toimimassa ainoastaan kaksi puhekoulua, nimittäin Kuopiossa ja Turussa. Koska näistä kouluista ensimmäisinä vuosina siirrettiin Mikkelin kouluun ainoastaan harvoja kuuromykkiä, otettiin Mikkelin kouluun alussa myöskin 12—14 vuoden ikäisiä kuuromykkiä. Oppilaita tässä koulussa opetettiin kirjoittamaan ja käyttämään sormiaakkosia. Mutta uudet asetukset vuodelta 1904 muuttivat koulua. Asetuksissa määrättiin, että Mikkelin Kuuromykkäinkouluun otetaan ainoastaan kuuromykkäinpuhekoulujen koeluoilta siirrettäviä oppilaita. Kun uusi kuuromykkäinpuhekoulu perustettiin Ouluun, alkoi Mikkelin kouluun tulla jo liiaksikin oppilaita. Nykyään jaetaan kouluun tulevat oppilaat koulussa kahdelle osastolle, joista toista osastoa opetetaan puhe- toista kirjoitusmetoodilla.

Koulu toimi seitsemän vuotta vuokrahuo-

Mikkelin kuuromykkäinkoulu.

Jatkokurssit Mikkelin k.m. koulussa v. 1910.

neissa, Kiurun perillisten talossa. Uusi koulurakennus valmistui elokuulla v. 1900 ja syyskuun 1 päivänä v. 1900 alettiin työskennellä omassa, tilavassa ja ajanmukaisessa koulurakennuksessa. Asuntola, talusrakennus ja johtajan asunto valmistuivat vasta syyskuun 1 päivänä v. 1901.

Silloin kun koulua ruvettiin rakentamaan, oli koulun tontti hiekkakenttänä, jolla ei kasvanut ainoatakaan puuta eikä pensasta. Mutta heti ruvettiin puita ja pensaita koulun pihamaalle istuttamaan ja ne ovat siellä hyvin kasvaneet ja viihtyneet. Pihalle on koetettu istuttaa kaikkia puuta, joita Suomessa kasvaa. Pihalla on suuri leikkikenttä, jolla oppilaat tulevat leikkimään jo varhain aamulla. Siellä he myös usein voimistelevat ja heittävät palloa. Portista vasemmalla on pitkä koulurakennus, ja sen vieressä asuntola. Siellä ovat kaikki koulun oppilaat kaksi ensimmäistä kouluvuottansa asuneet. Ja asuntolan sairashuoneissa on »Naema-neiti» sairaita oppilaita hellästi hoitanut. Pihan perällä on talusrakennus. Siinä rakennuksessa on m.m. hyvä sauna, jossa oppilaat lauantai-iltoina niin mielellään kylpevät.

Kouluun tuli ensimmäiseksi johtajaksi, asuntolan johtajattareksi ja opettajattareksi neiti *Naema Hermanson* syyskuun ensimmäisenä päivänä 1893. Syyskuun 1 päivänä v. 1894 siirtyi

neiti J. M. Hermanson Porvoon koulusta Mikkelin kouluun opettajattareksi. Lukuvuodella 1895—1896 oli maisteri O. Wichmann Mikkelin Kuuromykkäinkoulun ohjajana. Porvoon Kuuromykkäinkoulusta siirtyivät syyskuun 1 päivänä 1896 rouva A. Savolainen opettajattareksi ja johtaja I. Savolainen johtajaksi Mikkelin kouluun. Koulun vakinaisina opettajina ovat toimineet: opettajat K. Reponen, E. J. Pesonen, A. Koskinen, opettajattaret L. Järvinen, E. Pesonen, Fiina Koskinen sekä

opettajat O. J. Himanen ja Eemil Ahola. Koulun vakinaisista opettajista kuoli opettaja K. Reponen toukokuulla v. 1910 ja Nanna Hermanson v. 1914. Opettaja A. Koskinen siirtyi käsitöiden opettajaksi Jyväskylän kuuromykkäinkouluun, opettaja E. J. Pesonen Turun k.m. koulun johtajaksi v. 1921 sekä E. Ahola Helsingin kansakoulun laulunopettajaksi. Op. Himanen on siirtynyt myös toiseen toimeen.

Kesäkoulua ovat opettajat pitäneet kaksi kertaa entisille oppilailleen. Tytöille pidettiin kesäkoulua kesäkuulla v. 1910 ja pojille kesäkuulla v. 1913. Runsaasti oli molempiin kursseihin saapunut koulun entisiä oppilaita.

Ensimmäiset Mikkelin k.m. koulusta päässeet oppilaat v. 1900.

Ensi syyskuun ensimmäisenä päivänä on kulunut kolmekymmentä vuotta siitä, kun Mikkelin Kuuromykkäinkoulu aloitti toimintansa. Tuona aikana on koulusta saanut päästötodistuksen 235 oppilasta.

Kuuromykkäin- koulujen opettajapula.

Jo monena vuonna on huomattu, että kuuromykkäinkouluissa lähimmässä tulevaisuudessa muodostuu pelottava opettajapula. Monet k. m. koulujen opettajat ovat tulleet vanhoiksi ja tahtoisivat erota toimestaan kun vaan saisivat sellaisen eläkkeen, että voisivat sillä elää. Kouluhallitus on laskenut, että 40 % kuuromykkäinkoulujen nykyisistä vakinaisista opettajista on jo pääsyt tahi pääsee ensi vuonna eläkeikään. Kuopion ja Turun k.m. kouluissa on tämä prosentti jo n. 55 ja ruotsinkielisessä k.m. koulussa 67. Muutamien vuosien perästä tulee luonnollisesti siis monet k.m. opettajat eroamaan vanhuuden tähden. Kouluhallitus on suurella levottomuudella huomannut tämän. Sillä mistä saadaan uusia opet-

Oppilaat siistivät Mikkelin k.m. koulun pihamaata.

tajia? Niitä ei ole. Varsinkaan uusia miesopettajia ei ole ollenkaan tiedossa.

Ennen olivat k.m. koulujen opettajain palkat niin hyvät, että monet kansakoulunopettajat tahtoivat ruveta kuuromykkäinopettajiksi. He saivat k.m. kouluissa paremman palkan kuin kansakouluissa. Ja valtio maksoi heille vanhuuden päivinä paremman eläkkeen kuin kansakouluissa. Siihen aikaan oli paljon sekä nais- että miesopettajia pyrkimässä k.m. koulualalle. Mutta nyt on toisin. Valtio ei ole korottanut k.m. koulujen opettajain palkkoja ja eläkkeitä niin paljon, kuin kansa- y.m. kouluissa. Opettajat ovat sentähden siirtyneet pois k.m. kouluista kansakouluihin tahi muille työaloille. Eikä ole enää ilmaantunut uusia opettajia ja opettajattaria pyrkimään k.m. koulunopettajan raskaaseen työhön. On siis syntynyt opettajapula, joka uhkaa tuhota koko opetuksen.

K.m. koulujen opettajaksi voi päästä sellainen henkilö, joka on ensin seminaarissa suorittanut kansakouluopettajatutkinnon ja sitten 2 vuoden aikana josakin k.m. koulussa valmistunut ja suorittanut opettajakokeet y.m. tutkinnot tähän erikoisalaansa. Tällaiseen pitkäaikaiseen val-

Poikain jatkokurssit Mikkelin k.m. koulussa v 1913.

mistukseen ei nykyisenä kalliina aikana mielellään rupea kukaan opettaja, jolle sitten vielä k.m. koulussa maksetaan pienempi palkka kuin kansakoulussa.

Kouluhallitus on tämän kipeän asian esittänyt valtioneuvostolle pyytäen, että palkkoja korotettaisiin ja että ryhdyttäisiin erikoisiin, väliaikaisiin toimenpiteisiin opettajain valmistamiseksi k.m. kouluun lähitulevaisuudessa, ettei tarvitseisi opettajain puutteessa k.m. kouluja vallan lopettaa.

Kouluhallitus ehdottaa, että johonkin maamme kuuromykkäinkouluista järjestettäisiin väliaikaisia opettajanvalmistuskursseja ja että tämä opettajavalmistus muutenkin tehtäisiin mahdolliseksi ja sitä edistettäisiin riittävien opintorahojen myöntämisellä. Sopivana paikkakuntana väliaikaista opettajavalmistuslaitosta varten kouluhallitus pitää Turun kaupunkia, jossa valtio ylläpitää suomenkielistä vastaanotto- ja puhekoulua kuuromykkä lapsia varten ja jossa toimii sekä suomalainen että ruotsalainen yliopisto, missä opettajakurssien oppilaat ovat tilaisuudessa ammattiohjeensa ohella kuuromykkäinlaitoksessa harjoittamaan tieteellisiä opintoja heidän vastaisen toimintansa lähellä olevissa aineissa.

Mestarin seurassa.

Kuinka voisi mennä pois Jeesuksen luota, jos kerran on saanut levätä Hänen jalkojensa juuressa ja tuntenut suuren rauhan! Moni on mennyt. Niin olen minäkin usein jättänyt Hänet, mutta aina Hän on vetänyt luoksensa.

Miten voin pysyä Jeesuksen luona? Ensiksikin täytyy heittää pois viha ja pahat ajatukset sydäimestä. Täytyy päivä päivältä kasvaa hyvässä ja oppia hiljaiseksi. Nöyrien vieraana tahtoo Jeesus olla, ei ylpeiden. Ylpeä ei voi koskaan tulla hyväksi, sillä hän tietysti tahtoo olla muita parempi omasta mielestään. Mutta luulla muita pahaksi eli muuten huonommaksi on samaa kuin olla itse paha. Nöyrä muistaa aina neuvon: „Tunne itsesi!“ Kun opin tuntemaan itseni ja näen kaikki suuret ja pienet virheet, vapisen ja kauhistun.

Oi, kuinka huono olenkaan! Armahda minua, Jeesus! Nöyryytä minua enempi, etten enää uskaltaisi syntiä tehdä!

Pitää ajatella hyvää kaikista. Ehkä tahdot, veljeni, sisareni, väittää, että se ei ole helppoa, kun muut ajattelevat pahaa sinusta. Sinä sanot: „Olen ylpeä nimestäni!“ Miksi? Mitä erikoista on nimesi, kun siitä ylpeilet? Oletko kuuluisa laulaja, suuri sotilas, tai keisari? Mitä suuria, ihmeellisiä töitä olet suorittellut, kun olet niin ylpeä?

„He pilaavat maineeni!“ sanot sinä. Loru! Itse saat maineesi ja nimesi luoda. Itse voit sen turmellakin. Kun olet rehellinen, tunnollinen,

isänmaan ystävä, hiljainen ja lempeä, niin pian tulet siitä kuuluisaksi, vaikka miljoona kieli-kelloja ja väärintodistajia olisi sinua vastaan puhumassa. Sillä „totuus ei pala tulessakaan“. Maineesi luot siis itse tai pilaat sen.

Jeesuksen seurassa tulet vahvaksi, rohkeaksi ja onnelliseksi. Jeesuksen avulla opit rakastamaan vihollisiakin. Kun kerran vihollisia rakastetaan, niin ei enää vihollisia olekaan. Sen tähden on suuri armo, kun voimme kasvaa rakkaudessa ja kärsivällisyydessä.

Magdalena.

Nouse!

*Nouse, iske, Suomen miesi,
vaikk'ois ohdakkeinen tiesi!
Hallat hääää, peikot pakoon,
Kateet kurjat kavahtakoon!
Hornan nurmi, painu lakoon!
Polta kaski, siemen vakoon!*

*Nouse tieto orahasta,
taito tammen kaa'annasta.
Auta Luoja ihmislasta,
anna auvo taivahasta!*

*Synnyinmaamme olkoon suuri,
inhalta vastaan seisagoon muuri,
Nouse, herää Suomen miesi,
sun on sivistyksen liesi!*

Tauno Kare.

Suoma Sillanpään muistolle!

Kuoleman viikatemies on käynyt keskuudessamme, on vaatinut uhrin ja valinnut tällä kertaa ystävämme Suoma Sillanpään seuraamaan itseään. Armoton on kuolema ja säälimätön, sillä se vie kenenkä ikänä tahtoo, eikä ihmisvoima ole vielä tähän asti kyennyt tekemään sille vastarintaa. Kuolema onkin synnin palkka; sillä ellei syntiä olisi, niin ei olisi kuolematakaan. Mutta nyt ovat kaikki ihmiset synnin saastuttamat jo syntiinlankeemuksesta asti ja sentähden täytyy kaikkien kuolla.

Mutta on olemassa vastamyrkky kuolemata vastaan, niin että se, joka sitä hyväkseen käyttää ei kuole, vaan käy kuolemasta elämään. Se vastamyrkky on Jumalan Pojan veri, joka ristillä uodatettiin syntien anteeksi antamiseksi kaikille niille, jotka uskovat ja itsellensä omistavat tämän anteeksi antamuksen Jeesuksen veressä.

Suoma Sillanpää oli yksi niitä onnellisia, jotka yksinkertaisella lapsenuskolla ja luottamuksella vastaanottavat valmiin autuuden. Muutama vuosi sitten, kun Suoma makasi sairaana, tuli hän levottomaksi sielunsa tilasta, ja kysyi emännältään pääsneekö hän taivaaseen jos nyt kuolisi. Niin hänelle sanottiin, että kyllä pääset, sillä taivas on avoinna ja pääsy vapaa niille, jotka uskovat, että Jumala on jo synnit anteeksi antanut sentähden että Hänen rakas Poikansa Jeesus Kristus on kärsinyt ja kuollut meidän puolestamme ja verellensä pesseyt meidät puhtaiksi kasteen pesossa sanan kautta.

Sitten kysyi Suoma mitä raamatunlausetta hänen tulisi muistaa, niin sanottiin: Jesuksen Kristuksen Jumalan Pojan veri puhdistaa Suomen kaikista synneistä. Ja sitä lausetta hän piti mielessään koko sairauden aikansa ja sen jälkeenkin. Kun hän tämän huhtikuun 3 p:nä jätti lähes 10 v. kestäneen palveluspaikkansa mennäksensä ystäviensä Hilda ja Frans Aallon luokse Unajaan vaikeaksi kehittyneelle sydäntaudilleen lepoa etsimään, jatkaakseen jälleen jonkun ajan kuluttua hänelle niin rakkaaksi tullutta kutsumustaan, sai hän isäntävältään matkaevääkseen nuo äskenmainitut verratomat sanat kehoituksella muistamaan aina, että Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan veri puhdistaa Suomen kaikista synneistä. Pari viikkoa tämän jälkeen eli huhtikuun 20 p:nä klo 1/2 7 illalla nukahti hän ikuisen lepoon, näkemättä enää vanhaa äitiään, jonka luokse lupasi matkustaa niin pian kuin virkistyi. Nyt sai Suoma sen sijaan matkustaa taivaan kotiin.

Syntyneenä 2/5 1889 Tammelan pitäjässä Portaan kylässä, kävi Suoma Sillanpää (aikaisemmin tunnettu nimellä Wiik) Turun kuuromykkäinkoulun, jossa oppi puhumaan ja oli hänen puheensa hyvin selvää, joten tuli mainiosti toimeen ei-kuuromykkienkin keskuudessa, joiden piirissä hänellä oli moniaita ystäviä, puhumattakaan kuuromykistä, jotka pitivät häntä suuressa arvossa älykkäänä ja johtavana henkilönä laajassa ympäristössä.

Raumalla toukokuussa 1923.

V. V.

Kirje Loimaalta.

Huhtikuun 29 p:nä kävi täällä rakas pastorimme, K. A. Nyman pitämässä jumalanpalvelusta, johon me paikkakunnan kuuromykät olimme koontuneet. Samaan aikaan sattuneet lähetysjuhlat rukoushuoneella, johon meillä oli aikomus kokoontua, pakotti meidät siirtymään Peltoisten koululle. Mutta olihan tämäkin avara huone kuin pieni kirkko konsanaan. Pastorin pitkäkkön, kuuromykälle hyvin ymmärrettävän ja vaikuttavan saarnan Room. 1:16 johdosta, jälkeen vietettiin

hetkinen yhdessä-oloa vilpoisalla keskustelulla. Itsekultakin kyselyään antoi pastorimme tarpeellisia neuvoja ja ohjeita, aivan kuin hyvä paimen lampailleen. Ja paimenemme hän onkin sanan täydellisimmässä ja kauniimmassa merkityksessä. Allekirjoittanut piti keskustelun lomassa lyhyen, pastorille omistetun puheen hänen pitkän, 15 vuotta kestäneen toimintansa johdosta kuuromykkäin matkapapin vaikeassa tehtävässä. Puheeseen pastori vastasi ja kertoi toiminnastaan sekä matkappina että sitä ennen k. m. opettajana, jota puheetta mielenkiinnolla seurattiin. — Siirryttyämme k. m. pariskunnan Halmeen kotiin, nautittiin „mykkäkahvit“ leivoksineen. Täällä pastori puhui 8 vuotta sängyn omana olleelle vaimo Maria Halmeelle, joka sairautensa takia ei ollut jumalanpalveluksessa. Pastori puhui tämän elämän lyhykäisyydestä ja kärsimyksistä, mutta jotka päättyvät iankaikkiseen elämään ja iloon Herran omille. — 8 vuotta sängyn omana pääsemättä juuri miinkään! Siitä huolimatta on Maria Halme ihmeteltävän iloinen ja tyytyväinen, johon kaiketi näyttää vaikuttaneen hänen valmiutensa siirtymään pois parempaan elämään.

Kaiholla saimme puristaa kättä kotiinsa pitkäaikaiselta matkalta palaavan pastorimme kanssa. Ja me seurasimme ajatuksissamme häntä kotiinsa saakka ja näimme hänen avaavan kotinsa oven suureksi iloksi kauan odottaneelle rouvallensa sekä ojentavan tälle kauniin kristallimaljakon, jonka Turun k. m:t olivat hänelle antaneet.

T.

Kuuro joka kuulee sormillaan.

Eräässä englantilaisessa aikakauslehdessä kerrottiin äskettäin omituisesta tapauksesta kuinka muuan nuori tyttö, joka on sekä sokea että kuuro, voi saada tietoja ulkomaailmasta. Hän voi kuunnella toisen puhetta pitämällä sormiaan puhujan kurkkua, päätä tai rintaa vasten. Voipa hän „kuulla“ puheen pitämällä kiinni biljardikepin toisesta päästä, kun toinen pää on suunnattu puhujaa kohden. Tämä on mahdollista sen vuoksi, että hänet on opetettu muodostamaan puhumisen aiheuttamat aaltoliikkeet sanoiksi ja lauseiksi.

Asettamalla sormensa puhelimen mikrofoniiin voi hän vaikeudetta kuunnella puhelinkeskustelua.

Hänen hajuaistinsa on harvinaisen kehittynyt, jopa siinä määrin, että hän voi sanoa, minkä värinen jokin esine on haistettuaan sitä. Voipa hän näin sanoa, mitenkä hänen toverinsa ovat puetut.

Mikkelin kokoukseen aikoville huomattavaa.

50 % alennus rautatiepiletin hinnassa.

Mikkelin ensikesäiseen kuuromyökkäin kokoukseen osanottajille on myönnetty 50% alennus rautatieliippujen hinnassa.

Kokoukseen matkustajat ostavat piletin lähtöasemaltaan Mikkeliiin ja pyytävät piletinmyyjän leimaamaan sen heti. Junan konduktööri ei saa ottaa tätä pilettilä pois matkustajalta Mikkeliiin tullessa, vaan saa samalla piletillä matkustaa vapaasti kotiasemalle, kun matkustaja kotimatalla näyttää konduktöörille todistuksen siitä, että hän on kokouksessa ollut. Todistuksen saa Mikkelissä. Tällä piletillä saa pysähtyä keran tulo- ja menomatalla ja on se pysähdysasemalla leimautettava.

Jokaisella kokoukseen saapuvalla pitää olla riittävästi rahaa maksaakseen ruokansa y.m. Asunnot saadaan ilmaiseksi, mutta lakana, peitto, tyyny ja pyyheliina pitää olla jokaisella mukanaan. Kehoitetaan ottamaan *virsikirjat* mukaan, sillä Mäntyharjulla niitä tarvitaan.

Kuuromyökkäin Liiton Keskushallitus huomauttaa vielä, että kuuromyökkäin, jotka Mikkelin kokoukseen saapuvat, pitää ehdottomasti muistaa käyttäytyä sekä matkalla että kokouksessa siivosti ja raittiisti. Jos joku osanottaja rikkoo hyviä tapoja ja raittiutta vastaan, erotetaan hänet kokouksesta eikä hänelle anneta alennuslippua kotimatkaa varten.

Tietoja kotimaasta.

Kuuromyökkä nainen jäänyt junan alle Kurikassa. Kuolema seurauksena. Toukok. 22 p. klo 9 aamulla tapahtui Kurikassa Lohiluoman aseman läheisyydessä järkyttävä tapaturma. Sanottuun aikaan käveli rataa pitkin kuuromyökkä itselnsäinen *Heta Sofia Lohiluoma* piluun matkalla Kurikasta asioiltaan. Hänen ollessaan noin puolen km:n päässä Lohiluoman asemalta saapui Seinäjoelta tuleva postijuna, joka ajoi Lohiluoman yli sillä seurauksella, että tämän pää kokonaan murskaantui. Junasta oli Lohiluoma kyllä huomattu, mutta hän ei kuullut junan varoitushelyksyä, eikä huomannut katsoa taakseen, joten onnettomuutta oli mahdoton välttää.

Junassa oli sattumalta mukana Kristiinan kaupunginlääkäri, joka totesi Lohiluoman saaneen silmänräpäyksessä surmansa. — Vainaja oli iältään noin 65 vuotias. Häntä jäi lähinnä suremaan iäkäs sisar, jonka kanssa hän on yhdessä asunut pitkät ajat Lohiluoman aseman läheisyydessä. Lohiluoma oli Pietarsaaren kuurom. koulun käynyt.

Petkuttajako? Hämeenlinnasta ilmoitetaan, että siellä on liikkunut eräs nuori nainen, joka sanoo olevansa kuuromyökkä Kerttu Jääskeläinen. Hän ilmoittaa tulipalossa tavaroitensa palaneen ja kulkee nyt ympäri maata keräämässä itselleen listalla rahaa ompelukoneen ostamista varten ja on pyrkinyt asumaan kuuromyökkäin luo. Ihmiset ovat ruvenneet epäilemään häntä petkuttajaksi, sillä hän puhuu yhdessä paikassa yhdellä tavalla ja toisessa paikassa toisella tavalla, milloin ilmoittaa hän olevansa syn-

tyntyn Pyhäjoella, milloin Hämeenlinnassa. Hänen tavaristaan löydettiin monta keräyslistaa, joilla hän on kerännyt rahoja eri puolilla maata m. m. Raahessa. Sama nainen lienee viime vuonna käynyt m. m. Tampereen k.m. yhdistyksessä rahoja keräämässä ompelukonettaan varten. Pitäkää silmäne auki, kuuromyökkät, älkää antautuko narrattaviksi!

Tulipalo. Joku viikko sitten syttyi *Kolarin* talon rakennukset Viitasaarella palamaan ja paloivat poroksi. Tämä talo oli 80 vuotiaan k.m. vanhuksen *Juho Kolarin* kotitalo. Siinä paloivat Juhonkin asunto, hänen vaatteensa, jalkineensa ja kaikki vanhat Kuuromyökkäin Lehdet, kirjat, y. m. Juho on ammatiltaan partaveitsien terottaja. Hänellä oli luonaan paljon ihmisten partaveitsiä teroitettavana. Ne paloivat kaikki sekä myöskin teroituskoneet ja tarpeet. Vanha k.m. mies sai näin vanhoilla päivillään suuren vahingon, ehkäpä joutuu hän kärsimäänkin kun tavarat, vaatteet ja työvälineet paloivat. Uusien hankkiminen on nytkaikana liian kallista.

Tilastoa kuuromyökkäistä Turun hiippakunnassa. Turun hiippakunnassa on 200 seurakuntaa. Kuuromyökkäin on yhteensä 1042, niistä suomalaisia 819, ruotsalaisia 223. Miespuolisia on 553, naispuolisia 489.

Kuuromyökkäinkoulun läpikäyneitä on 880, niistä suomalaisia 693, ruotsalaisia 187.

Viittomakoulun käyneitä on 624, joista suomalaisia 488, ruotsalaisia 136.

Puhekoulun käyneitä on 256, joista suomalaisia 205, ruotsalaisia 51.

Avioparia, joissa molemmat puoliset ovat kuuromyökkäin, on 94.

Kuulevan kanssa on naimisissa 40 kuuromyökkäin; niistä on 37 kuuromyökkällä miehellä kuuleva vaimo ja 3 kuuromyökkällä vaimolla kuuleva mies. Leskiä on 20.

Mielisairaina on 17 koulunkäynyttä kuuromyökkäin. Ameriikassa on 4 kuuromyökkäin.

Tilastollisia tietoja Kuopion Hiippakunnassa asuvista kuuromyökkäistä. Yhteensä on 611 k. mykkäin, niistä miehiä 312, naisia 299. Puhekoulun käyneitä on 241, viittomakoulun (kirjoitus-) koulun k. 167, koulunkäymättömiä 203. Aviopareja, joissa molemmat puoliset ovat kuuromyökkäin, on 18; kuulevan kanssa naimisissa on 11 k.m. Aviottomia lasten äitejä 12.

Jatkokursseja. Tämän kesäkuun aikana pidettäviin jatkokursseihin *Kuopion* ja *Pietarsaaren* k.m. kouluissa on valtio myöntänyt kurssilaisille vapaat matkat sekä asunon ja ravinnon yllämainituissa kouluissa. On hauskaa, että pitkien aikojen perästä taas on voitu ruveta pitämään jatkokursseja.

Margariinia! Valtioneuvosto on määrännyt että aistivalliskouluissa on voin sijasta käytettävä margariinia. Margariini on hyvää ja ravitsevaa, eikä se ole niin kallista kuin voi.

Porvoossa pidettiin jumalanpalvelus paikkakunnan ja ympäristön kuuromyökkäille toukokuun 26—27 p:nä. Silloin avattiin myös „Lesken-ropo“ säästölaatikot ja saatiin niistä 119 mk. 82 p.

Tervehdyksen kaikille ystävilleen lähettävät Oulaisten kuuromyökkät Fanny Lintulan kautta.

Kouluneuvos Walter Forsius on kutsuttu kunniajäseneksi Ruotsinmaan k.m. opettajainyhdistykseen.

Kliitos. Kurikan Kuuromyökkäin Yhdistyksen jäseniä kiittän lämpimästi kallisarvoisesta lahjasta, jonka 20 p. toukok. minulle antoivat.

K. A. Nyman.

Pastori H. Nybergin osoite kesä-, heinä- ja elokuun aikana on *Kuhmoinen*. Kaikki Kuuromyökkäin Lehteä ja Kuuromyökkäin Liittoa koskevat kirjeet on osoitettava sinne.